

Helsedirektoratet
Vitaminveien 4
0483 Oslo

Kristiansand, 28.04.2025

Deres referanse: 12636 Vår referanse: Jorun Marie Kveldro

Klage på avslag på tilskudd – tillegg til klage

Ved brev av 2. april 2025 ga Helsedirektoratet (Hdir) avslag på søknad om tilskudd fra organisasjonen ATROP på tilskuddsordningen for Samtale- og Mestringstilbud innen psykisk helse-, rusmiddel- og voldsfeltet (heretter tilskuddordningen). Vedtaket ble påklaget ved klage fra ATROP ved Jorun Kveldro av 4. april 2025.

Dette brev er et tillegg til klagen, og bes om å bli tatt i betraktning sammen med klagen sendt fra Kveldro den 4. april og søknad av 5. januar 2025.

Bakgrunn

ATROP er en organisasjon som har eksistert i femten år. Organisasjonen har dekket et stort behov innenfor hele Agder og omegn. ATROP er den eneste organisasjonen som tilfører et sømløst samtale- og gruppetilbud til voldsutsatte, mennesker med psykiske utfordringer (også rus), og pårørende i Agder, og som har en samarbeidsavtale med de to største kommunene i Agder vedr. drift av Mestringskurs for pårørende, uavhengig av diagnose.

ATROPs virksomhet oppfyller tilskuddsordningen anvendelsesområde.

Under gis ytterligere begrunnelse for klagen på Hdirs vedtak av 2. april 2025.

Ytterligere begrunnelse for klagen

Det vises til regelverk for tilskuddsordningen, tilskuddskode 870450 godkjent av HOD 13. november 2024. Av dette regelverket fremgår retningslinjene for tilskudd.

Av vedtaket om avslag følger at søknaden er gitt lavere poeng på flere av vurderingskriteriene fordi den er «svært overordnet, lite beskrivende og/eller ikke svarer ut viktige punkter på en tilfredsstillende måte. Tilbudet har også et begrenset geografisk nedslagsfelt». ATROP er ikke enig i denne vurderingen av stiftelsen, og mener at geografisk nedslagsfelt ikke er et saklig hensyn som skal tale mot organisasjonen. Nærmere om dette under.

ATROPs tilbud sin kvalitet

Det vises til årsberetningen for ATROP 2024. Det fremgår av denne at ATROP har hatt over 10 000 henvendelser i 2024, noe som var en betydelig økning fra året før. Dette til tross for at det ikke ble mottatt

tilskudd fra Hdir dette året, og ATROP måtte klare seg med tilskudd fra private donorer. Årsrapporten er godkjent av statsautorisert revisor. Årsrapporten dokumenterer en seriøs, veldrevet og ryddig organisasjon som yter et viktig tilbud i regionen, og Hdir bes om å ta denne i betraktning.

Det vises videre til brukertilfredsundersøkelsen gjennomført av ATROP selv i november 2024 (undersøkelsen var anonymisert).

Bilag 1: Årsrapport for ATROP 2024.

Bilag 2: Brukerundersøkelse november 2024.

I opprinnelig søknad fra ATROP av 5. januar er det vist til at dokumentasjon på samarbeid var vedlagt andre søknader sendt Hdir. For ordens skyld vedlegges her dokumentasjon på det omfattende samarbeidet ATROP har med regionale aktører. I den forbindelse bemerkes at ATROP er et innarbeidet tilbud i regionen som brukes av flere offentlige instanser. Dersom Hdir opprettholder vedtaket om ikke å gi tilskudd, vil konsekvensen bli et tomrom i regionen som vil ta lang tid å gjenopprette. Brev fra Bruker- og pårørenderådet til ATROP av 14. april 2025, samt uttalelse fra bruker Solveig Johansen, bekrefter dette.

Bilag 3: Dokumentasjon på samarbeid med Arendal kommune, Kristiansand kommune og Politiet i Agder.

Bilag 4: Brev av 14. april 2025 fra Bruker- og pårørenderåd – ATROP.

Bilag 5: Uttalelse av 19. april 2025 fra bruker av ordningen, Solveig Johansen.

Bilagene over gir informasjon om ATROPs omfattende virke: Arbeidet organisasjonen gjør, nedslagsfeltet og respons på dette arbeidet. Det fremgår klart av dette at ATROP er en organisasjon som har lyktes med sitt arbeid, og som har skapt resultater. Det er vanskelig for ATROP å vurdere akkurat på hvilke områder organisasjonen ikke har nådd opp i Hdirs skjønsmessige vurdering av søknaden. Basert på de resultater som organisasjonen imidlertid har dokumentert av sitt arbeid, har ATROP en viktig rolle i regionen, og deres virke bidrar til bedre folkehelse.

I avslaget synes videre ATROP å vurderes over samme lest som landsdekkende organisasjoner hva gjelder *søknadens* innhold og omfang. ATROP er fullt innforstått med at deres arbeid skal være av samme *kvalitet* eller bedre enn andre organisasjoner for å kunne motta tilskudd. Imidlertid anføres at Hdir må ta hensyn til at ATROP er en mindre aktør og ikke har mulighet til å ha samme omfattende merkantile ressurser som større organisasjoner. ATROP har derfor ikke mulighet til å gjennomføre like omfattende og gjennomarbeidede søknader som for eksempel Frelsesarmeen og andre landsdekkende aktører. Ressursene i ATROP kanaliseres i stedet i størst mulig grad mot brukerne, slik også tilskuddene i ordningen er ment å gjøre, jf. regelverket for ordningen punkt 8. Hensynene til *forholdsmessighet* i forvaltningen tilsier at de begrensede merkantile ressurser i større grad må tas i betraktning når søknaden/klagen fra ATROP vurderes.

For mindre aktører som ATROP som ikke har mulighet, og ikke får tilskudd til å ha samme type stabsfunksjoner som større organisasjoner som for eksempel Frelsesarmeen, må videre hensynet til likebehandling tilsi at Hdirs undersøkelsesplikt og veiledningsplikt (forvaltningsloven §§ 17 og 11) går desto lengre for å sikre at aktørene behandles likt i søknadsprosessen. Det alminnelige forvaltningsrettslige prinsippet om likebehandling og å unngå usaklig forskjellsbehandling tilsier dette. Måten kriteriene er formulert i regelverket fører til en byråkratisering av hele tilskuddsordningen: Der små organisasjoner risikerer å måtte tilsidesette ressurser fra behandling for i stedet å kunne kontrollere, måle og validere at deres organisasjon kan nå opp i Hdirs omfattende og detaljerte resultatmål.

Det bes om at klageinstansen iakttar alle vedlegg til denne søknaden og eventuelt gjør ytterligere undersøkelser av organisasjonen for å sikre at kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig til at søknaden fra ATROP er behandlet på like fot med andre (større) organisasjoner, jf. forvaltningsloven § 17. Dersom enkelte forhold ikke er godt nok opplyst, bes Hdir om å veilede om dette, slik at organisasjonen kan opplyse dette før en klage avgjøres, jf. forvaltningsloven § 11.

Poengsum

I regelverket for ordningen fremgår det at tildeling i stor grad er skjønnsmessig. Av vedtaket av 2. april fremgår det imidlertid at Hdir benytter seg av et poengsystem. Poengene en organisasjon oppnår er imidlertid ikke oppgitt i vedtaket om avslag. Poengoppnåelsen synes sentralt, og når dette ikke er oppgitt anses vedtaket å stride med begrunnelsesplikten i forvaltningsloven §§ 24 og 25.

Hensynet bak plikten om å begrunne vedtak er at mottakere (ATROP) skal kunne forstå og sette seg inn i at vedtaket er saklig begrunnet og ikke begrunnet i usaklige hensyn eller vilkårlig. Ettersom poengoppnåelsen ikke er gjengitt, men bare gjengitt som et abstrakt resultat av Hdirs skjønnsutøvelse, fremstår avslaget av 2. april vilkårlig for ATROP.

Basert på informasjonen gitt i klage av 4. april og i dette tillegg bes Hdir uansett utrede, veilede og vurdere i henhold til poengsystemet. ATROP ber også om informasjon om hvordan deres poengscore er innenfor ulike kriterier for tilskudd, jf. også epost sendt Hdir fra advokat Anders Hansson om dette den 28. april 2025.

Geografi

Det fremgår av avslaget at det er lagt vekt på at ATROP har et begrenset regionalt nedslagsfelt. Dette synes til å referere til regelverket for tilskuddsordningen side fire hvor det fremgår at søknader som har tilbud i hele eller større deler av [her synes ordet «Norge eller landet» å mangle] kan prioriteres foran tilbud med begrenset geografisk nedslagsfelt.

Søknader med større nedslagsfelt *kan* altså vektlegges. Likevel fremgår av tildelingsbrev at dette tilsynelatende er tillagt en god del vekt. Det følger ikke en forklaring på *hvorfor* geografisk nedslagsfelt skal tale mot ATROP i vår sak. Etter ATROP sin vurdering burde imidlertid *måloppnåelse* være det avgjørende, jf. kriteriene for ordningen gjengitt i regelverkets punkt 4.

Dersom en annen organisasjon har et noe større nedslagsfelt enn ATROP, men ellers levere samme tjeneste, synes dette dermed å skulle tilsi at den andre organisasjonen skal prioriteres. For ATROP fremstår dette vilkårlig. Videre anføres det at prinsippet om likebehandling tilsidesettes når store og landsdekkende organisasjoner på denne måten prioriteres overfor regionale. En slik praksis kan også kvele lokalt initiativ, noe som anses å stride med regjeringens målsettinger i Hurdalsplattformen (s. 58) om å «sikre en desentralisert helsetjeneste som yter gode og likeverdige helsetjenester i hele landet». Disse momenter bes iakttatt når klagen vurderes.

Oppsummert

ATROPs kvalitet og tilbud bes på nytt vurdert med den informasjon som fremkommer i denne klagen. Organisasjonen bes likebehandlet på en saklig og forholdsmessig måte opp mot de større organisasjonene ATROP konkurrerer mot.

Organisasjonen sendte permitteringsvarsel til alle ansatte den 28. april. Permittering og mulige oppsigelser vil dessverre følge dersom ikke organisasjonen mottar økte tilskudd til drift.

Det bes om at tilskudd til organisasjonen ATROP vurderes på ny, og at det gis tilskudd i samsvar med søkt beløp, jf. søknad av 5. januar 2025.

Med vennlig hilsen

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Anders Hansson'.

Anders Hansson

Advokat

Medlem av Den Norske Advokatforening